

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg vil godt lige hjælpe hr. Bernhard Baunsgaard, som siger, at hvilken dagsorden der kan blive flertal for, ved han ikke. Det forbløffer mig. Det er nemlig de radikale, der afgør det. Socialdemokratiet, SF, VS er ikke nok til et flertal. Det er vi derimod, hvis de radikale støtter den socialdemokratiske dagsorden. Regeringspartierne og fremskridtspartiet er ikke nok til et flertal. Det er de derimod, hvis de radikale støtter deres dagsorden. Så hvis der er nogen, der ved, hvad der bliver flertal for, så er det det radikale venstre.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja men så kan jeg ikke forstå, hvad man er i tvivl om. Jeg har sagt og kan gentage det heroppe én gang til, så der er håb om, at også VS og SF forstår det: jeg og gruppen foretrækker den socialdemokratiske dagsorden, og den vil vi stemme for, når den kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg synes, der er ganske stor klarhed over de radikales synspunkt i denne sag. Man har nemlig forstået, at det dagsordensforslag, regeringspartierne har fremsat, ikke udelukker, at regeringen en skønne dag rejser denne sag i ministerkomiteen. Derfor er der slet ingen modstrid i at sige, at man kan stemme for begge dagsordensforslag, afhængigt af, hvad for et der først skal stemmes om.

Lasse Budtz (S):

Jeg er virkelig helt ked af at skulle afbryde denne meningsudveksling, som efterhånden var blevet ganske interessant. Jeg vil dog gerne ganske kort gå lidt tilbage til det lidt mere seriøse, hvis jeg må have lov at sige det på den måde. Ikke fordi det andet ikke var seriøst, naturligvis, men det er ikke helt så underholdende, hvad jeg nu vil sige.

Jeg forstår stadig væk ikke, at statsministeren stort set – jeg erkender, der har været en ændring i andet indlæg – kun koncentrerer sig om spørgsmålet om menneskerettighederne. Vi må regne med, at der, inden der fore-

ligger en afgørelse fra menneskerettigheds-kommissionen, vil være fuldstændig klarhed over – hvad jeg egentlig mener, der er nu, men altså også rent fagligt, juridisk osv. – hvorvidt den nye tyrkiske grundlov er demokratisk eller ikke. Jeg er ikke i tvivl om, at vi vil fastslå, at den ikke er demokratisk. Men hvad gør vi så? Vi kan da ikke vente formentlig til slutningen af året 1983 med at tage stilling til dette spørgsmål. Vi kan i hvert fald ikke vente med at behandle det.

I det forslag til dagsorden, som jeg på mit partis vegne har haft den ære at fremsætte, står der ikke noget om, at vi øjeblikkelig skal smide Tyrkiet ud. Jeg er ikke uenig med statsministeren i den tankegang – og det har jeg hele tiden påpeget, også i mine forhandlinger med den tidligere regering – at der naturligvis er en større chance for at påvirke Tyrkiet på mange forskellige måder, så længe Tyrkiet er medlem, i langt højere grad, end når Tyrkiet ikke er medlem – hvis det er den form for påvirkning, vi ønsker.

Jeg vil ikke benægte, at vi kan risikere, at vi puffer Tyrkiet i armene f. eks. på den arabiske verden, puffer landet østpå. Der er bare det at sige til det, at hvad er det, vi går ud fra i denne situation? Ja, vi går altså ud fra Europarådet, og Europarådet er skabt til beskyttelse af demokratiet, Europarådet er skabt til beskyttelse af menneskerettighederne.

Jeg er ikke sikker på, at den parlamentariske rådgivende forsamling vil finde sig i at vente, fordi 5 lande har lagt en sag an ved menneskerettighedskommissionen. Det kan godt være, nogle vil – af bekvemmelighedsgrunde måske allermost. Men jeg er ikke sikker på, vi kan få lov til at vente. Derfor synes jeg, vi må have sagen bragt op hurtigt – efter konstateringen af, at denne grundlov ikke er demokratisk – til en forhandling i Ministerrådet. Jeg siger ikke, at øksen straks skal falde på det tidspunkt, og vi siger det ikke i vores dagsorden. Men vi mener ikke, at vi blot kan sidde med hænderne i skødet, når det bliver konstateret, at denne grundlov ikke har noget med demokrati at gøre.

Til hr. Ole Bernt Henriksen vil jeg gerne sige, at jeg er ganske enig i det synspunkt, at de fem såkaldte gamle partier har haft et ganske udmærket samarbejde i denne sag – nu og da bedre end andre gange.